

Verwarrende werkwoorden

Schrijfster Joke van Leeuwen heeft met haar boek 'Feest van het begin' de AKO Literatuurprijs gewonnen. Van Leeuwen schrijft en dicht ook voor kinderen, ook over taal, zoals in dit fragment:

**'Lopen wordt liep,
maar hopen niet hiep.
Laten wordt liet,
Maar praten niet priet.'**

1. Waarover gaat dit gedicht?
a. Over ontleden.
b. Over sterke werkwoorden.
c. Over taalverandering.
d. Over 't kofschip.

Zwarte Piet

De afgelopen maand was er veel discussie over het al dan niet racistische karakter van het fenomeen

Zwarte Piet. Zwarte Piet komt ook voor in een Nederlandse uitdrukking: 'iemand de zwartepiet toespelen'.

2. Wat betekent deze uitdrukking?
a. Iemand bang maken.
b. Iemand de schuld geven.
c. Iemand voor je laten werken.
d. Slecht over iemand spreken.

Chinese karakters

Op vrijdag- en zaterdagavond zitten Chinezen massaal voor de buis om mee te doen aan het nationale dictee. Het is onmogelijk om de tienduizenden Chinese karakters te kennen; vooral jongeren kennen er steeds minder, waarschijnlijk door de invloed van sms. Het dictee moet hier verandering in brengen.

3. Hoe sms'en Chinezen?

- a. Chinezen kunnen niet sms'en.
b. Ze bouwen de karakters op uit losse elementen.
c. Ze gebruiken het Latijnse alfabet.
d. Ze kiezen de karakters uit een lijst.

Kamara's

In het nieuwe tv-programma 'Welkom bij de Kamara's' denken bekende Nederlanders op bezoek te zijn bij een echte Afrikaanse stam. In werkelijkheid is de echte stam (Damara) aangevuld met Nederlandse acteurs. Zij leerden speciaal hiervoor Nama, de taal van de Damara. En dat was knap lastig.

4. Wat maakte het Nama zo moeilijk te leren?

- a. De taal gebruikt verschillende klik-klanken.
b. De taal kan niet geschreven worden.
c. De taal kent nog maar drie sprekers.
d. De taal mengt gesproken en gebarentaal.

Vrienden

Even leek het vriendschapsjaar tussen Nederland en Rusland door verschillende incidenten in gevaar te komen. De Nederlandse en de Russische taal zijn nauwelijks aan

elkaar verwant, maar toch lijken sommige woorden erg op elkaar, zoals 'matroos' en 'матрос'.

5. Hoe komt het dat deze woorden op elkaar lijken?

- a. Dat is toeval.
b. Dit woord komt van het Russische 'matroesjka'.
c. Het Russisch heeft woorden uit de scheepvaart overgenomen uit het Nederlands.
d. Wij hebben de hiërarchie op schepen en de bijbehorende termen overgenomen van de Russen.

Gouden Talenknobbel

Tijdens het DRONGO Festival over meertaligheid kreeg Victoria Koblenko de Gouden Talenknobbel uitgereikt. De actrice kwam op haar dertiende vanuit Oekraïne naar Nederland en spreekt inmiddels zes talen: naast Nederlands en Oekraïens ook Russisch, Engels, Frans en Duits.

6. Welke stelling over meertaligheid is waar?

- a. Het tegelijk leren van verschillende talen zorgt voor een achterstand op school.
b. Je kunt zoveel talen leren als je wilt, zolang je alle talen genoeg gebruikt.
c. Je moet bovengemiddeld intelligent zijn om meerdere talen te kunnen leren.
d. Meertalige kinderen zijn minder goed in rekenen.

Selfie met swag

Van Dale heeft een paar honderd nieuwe woorden toegevoegd aan zijn digitale woordenboek, waaronder 'swag' en 'selfie'. Dit zijn woorden die al een tijdje worden gebruikt en blijvertjes lijken. Elk half jaar komen er zo nieuwe woorden bij – en er worden ook weer woorden geschrapt.

7. Waarom verdwijnen woorden uit een woordenboek?

- a. Omdat de redactie die woorden ouderwets vindt.
b. Omdat het totale aantal woorden ongeveer gelijk moet blijven.
c. Omdat woorden maximaal vijftig jaar in een woordenboek mogen staan.
d. Omdat zo goed als niemand die woorden nog gebruikt.

Hyves

Eind oktober maakte Hyves bekend te stoppen als sociaal netwerk. Op Hyves (en later ook Facebook) kregen sommige gewone Nederlandse woorden ineens een net iets andere betekenis.

8. Welk woord heeft in de sociale media een andere betekenis dan in het normale taalgebruik?

- a. Evenement.
b. Foto.
c. Profiel.
d. Vriend.

Partners

De Praktijk
natuurwetenschappelijk onderwijs

Mede mogelijk dankzij

